

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 12P/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720201106
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kovačínová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2020:3720201106.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňa JUDr. Lucia Kovačínová vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U., t.č. v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica - pracovisko Púchov, dieťa T. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. U. a R. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. U., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica - pracovisko Púchov na nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e nad maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice, M. Nešpora 104/16, Ilava.

Matka T. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n á prispievať na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa určenej opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré bude poukazovať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Ilava - Klobušice, od právoplatnosti rozsudku.

Otec R. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n ý prispievať na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa určenej opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré bude poukazovať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Ilava - Klobušice, od právoplatnosti rozsudku. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, Pracovisko Púchov podal na tunajší súd návrh, aby súd u mal. A. B. nariadil ústavnú starostlivosť z nasledovných dôvodov:

- Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 13P/59/2019 - 18 zo dňa 10.10.2019, právoplatným dňa 06.05.2020, bolo nad maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, ktoré sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice, na dobu 6. mesiacov.

- Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela zaslalo Okresnému súdu Považská Bystrica dňa 25.02.2020 správu na maloletú o plnení účelu výchovného opatrenia.

- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny spolupracuje s rodinou, pravidelne vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Spolupráca s rodičmi je však sťažená, nakoľko sú občanmi bez prístrešia.

- Rodičia maloletej sa nachádzajú na verejnom priestranstve pri rieke Váh v U.. Na mieste, na ktorom sa rodina zdržiava nie sú vytvorené žiadne podmienky na zabezpečenie základných potrieb.

- Obaja rodičia sú nezamestnaní, sú evidovaní na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny. Rodina má dlhodobu sociálne a ekonomické problémy, ktoré nedokáže zvládnuť. Na zabezpečenie základných životných potrieb si privyrábajú rôznymi brigádami.

- Rodičia za uvedený čas od umiestnenia maloletej v zariadení, neprejavili skutočný záujem zabezpečiť riadnu starostlivosť a výchovu nad maloletou. Plnoletí súrodenci a ani stará matka, ktorí sa zdržiavajú spolu s rodičmi maloletej na verejnom priestranstve, nie sú schopní zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Záujem zo strany rodičov, plnoletých súrodencov a širšej rodiny o maloletú je pasívny.

- V správe, ktorú ÚPSVAR obdržal z Centra pre deti a rodiny Ilava - Klobušice sa uvádza, že nakoľko maloletá A. potrebovala stabilnú, predvídateľnú, jemnocitnú opatrujúcu osobu, ku ktorej by si vytvorila vzťahovú väzbu, bola umiestnená v profesionálnej rodine. Po umiestnení v profesionálnej rodine si maloletá začala vytvárať jedinečný vzťah s jednou opatrujúcou osobou. Maloletá sa na nové prostredie adaptovala bez problémov. Maloletá A. napreduje, je živá, zvedavá, v neustálom pohybe. S profesionálnym rodičom má vytvorený pekný, citový vzťah. Pozitívne na maloletú vplýva to, že v profesionálnej rodine je umiestnená aj jej staršia sestra A.. Pri návštevách je viditeľné, že preferuje profesionálneho rodiča, zdržiava sa v jeho blízkosti. Počas návštev je aktívna, pohybuje sa po priestore, hrá sa. Psychomotorický a emočný vývin v profesionálnej rodine napreduje.

- Zdravotný stav maloletej A. je dobrý, nemá žiadne vážne zdravotné problémy. Pravidelne absolvuje povinné lekárske prehliadky.

- Od umiestnenia maloletej si rodičia nevytvorili vhodné podmienky pre trvalý návrat dieťaťa do jeho prirodzeného prostredia, nedokážu zabezpečiť pre maloletú zdravý psychosociálny vývin. Rodičia neprejavujú skutočný záujem o maloletú.

- Z uvedeného vyplýva, že rodina nezvláda svoje problémy vlastnými zdrojmi. Rodina nemá vytvorené vhodné podmienky pre trvalý návrat maloletého dieťaťa do jeho prirodzeného prostredia a nie je schopná zabezpečiť základné životné potreby pre priaznivý vývin maloletého dieťaťa.

2. Rodičia maloletej sa k návrhu nevyjadrili, na pojednávanie sa nedostavili.

3. Kolízna opatrovníčka poukázala na správu zo dňa 3.7.2020, ďalej uviedla, že sa snažili s rodičmi maloletej skontaktovať, oni však nereagujú. S takýmto návrhom sú však rodičia oboznámení a súhlasia s ním. Rodičia maloletej naozaj nie sú schopní sa o maloletú postarať.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolíznej opatrovníčky, oboznámením oznámenia Centra pre deti a rodiny Ilava - Klobušice, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica - pracovisko Púchov, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 13P/59/2019 a zistil nasledovné:

5. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 13P/59/2019-18 zo dňa 10.10.2019, právoplatným 06.11.2019 bola maloletá A. B. odňatá z osobnej starostlivosti rodičov a na dobu 6 mesiacov jej bol nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa. Takisto mal súd za preukázané, že uznesením Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 12P/12/2020-6 zo dňa 29.04.2020, právoplatným dňa 03.06.2020 v spojení s opravným uznesením č.k. 12P/12/2020-9 zo dňa 30.04.2020, právoplatným dňa 03.06.2020, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá A. B. dočasne zverená do ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny Ilava- Klobušice.

6. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.05.2020, Centrum pre deti a rodiny, Ilava - Klobušice oznámilo, že dňom 29.04.2020 je mal. A. B. dočasne zverená do ústavnej starostlivosti ich zariadenia, po ukončení výchovného opatrenia, na základe uznesenia Okresného súdu Považská Bystrica o neodkladnom opatrení č.k. 12P/12/2020-6 zo dňa 29.04.2020.

7. Zo správy ÚPSVaR Považská Bystrica - pracovisko Púchov súd zistil, že správa o nad maloletou bola uznesením Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 12P/12/2020-9, zo dňa 30.04.2020 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice. Zo strany ÚPSVAR sú pravidelne vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Spolupráca s rodičmi maloletej je sťažená, nakoľko sú občanmi bez prístrešia. Rodičia maloletej sa i naďalej nachádzajú na verejnom priestranstve pri rieke Váh v Púchove. Na tomto mieste nie sú zabezpečené žiadne podmienky na zabezpečenie základných potrieb. Rodina má dlhodobu sociálne a ekonomické problémy. Nemajú finančné prostriedky na vhodné bývanie. ÚPSVAR sa s rodičmi maloletej dlhší čas nevie telefonicky spojiť a dohodnutých stretnutí sa nezúčastňujú. Rodičia maloletej vykonávajú verejnoprospešné práce na technických službách v Púchove a ich mesačný zárobok je približne 134 Eur. Rodičia od umiestnenia maloletej v zariadení neprejavili skutočný záujem zabezpečiť riadnu starostlivosť

a výchovu nad maloletou. Záujem zo strany rodičov, plnoletých súrodencov a širšej rodiny o maloletú je pasívny. Z uvedeného vyplýva, že rodina nemá vytvorené vhodné podmienky pre trvalý návrat maloletého dieťaťa do jeho prirodzeného prostredia a nie je schopná zabezpečiť základné životné potreby pre priaznivý vývin maloletej. Maloletá je i naďalej umiestnená v profesionálnej rodine spolu so staršou sestrou. S profesionálnou rodinou má maloletá vytvorený pekný, citový vzťah. Maloleté napreduje. So svojimi biologickými rodičmi nemá vytvorený žiadny vzťah. Podľa názoru ÚPSVAR je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby ústavná starostlivosť bola nad maloletou vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Ilava - Klobušice.

8. Rodičia maloletej bývajú na verejnom priestranstve, vykonávajú verejnoprospešné práce na A. P. F. U. a ich príjem je približne 134 Eur mesačne.

9. Podľa § 44 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

10. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

15. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.
20. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.
21. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.
22. Podľa 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.
23. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Je nepochybné, že rodičia maloletej bývajú na verejnom priestranstve bez prístrešia, sú nezamestnaní, o maloletú sa vôbec nezaujímajú a dohodnuté stretnutia s ÚPSVAR ignorujú. Je teda zrejmé, že rodičia neprejavujú skutočný záujem zabezpečiť maloletej riadnu starostlivosť a riadnu výchovu, nie sú schopní sa o maloletú A. postarať. Keďže opatrovníkovi sa nepodarilo nájsť osobu, ktorej by bolo možné maloletú zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, súd preto nariadil nad maloletou A. ústavnú starostlivosť, ktorá starostlivosť sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Ilava -Klobušice, so sídlom M. Nešpora 104/16, Ilava.
24. Keďže rodičia maloletej sú nezamestnaní, nemajetní, evidovaní na úrade práce, súd im určil výživné v minimálne výške, t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima určenej MPSVaR SR na nezaopatrené neploleté dieťa, a to od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživného sú povinní poukazovať na účet Centra pre deti a rodiny Ilava - Klobušice.
25. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní treba uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci alebo i) súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcej vete, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.